

de falde Samfundet og dermed særlig den sunde, stærke Overklasse til Byrde. Men heller ikke denne vilde kunne hævde sig i Længden. Gives alle Drifter og Lyster frit Spil, er den første Følge en stærk Udbredelse af Kønssygdomme, dernæst en Svækkelse af Afkommet, til Slut vel endogsaa Ufrugtbarhed. Tværtimod at gaa fremad i Kraft og Herlighed vil den nye stærke Overklasse vanslægte, blive »undervægtige« og maaske til Slut dø ud.

Det maa forbause at se, hvor skævt en Mand, der kalder sig Digter, kan se paa Menneskets Sjæleliv. I Foredraget var Ordene »Erotik«, »Elskov«, »Kærlighed« ensbetydende med dette ene: at skaffe sig en rent sanselig Nydelse; den — endnu dog heldigvis ikke helt sjældne — Foreteelse, at en Mand og en Kvinde trofast kan elske hinanden Livet igennem ogsaa af andre Grunde, den syntes ganske ukendt. Mand og Kvinde var for hinanden kun Nydelsesmidler, som Vin, god Mad, Penge er det; blev man ked af én, prøvede man den næste. Der er dog højere Værdier i Livet, det er værd at stræbe efter, end en flygtig Sanserus, og Lykken kan den næppe skaffe.

Rent naturligt set er Formaalet med Elskoven jo slet ikke det at skaffe Mennesket en Nydelse, men det ganske enkle at sikre Slægtens Bestaaen. Men her kommer for et kultiveret Menneske nødvendigvis det etiske Synspunkt i Forgrunden. Mennesket er jo ikke en livløs Maskine, der uanfægtet gaar, til den ikke kan mere, blot den er trukket op; det er et levende, følelende, tænkende Væsen, præget af sine Omgivelser, med sine egne Længsler, Glæder og Sorger. At bringe et saadant Væsen ind i Verden giver altid et stort Ansvar, og Ansaret er noget, ingen bør unddrage sig. Tillige er der næppe noget, der som Ansvarsfølelsen virker forædlende og opdragende paa Mennesket. Men tværtimod at skærpe denne vil den Samfundsordning, der forkyndtes, søge at fjerne den helt, idet Samfundet skulde tage sig af alle Børnenes Opdragelse. Her kommer tillige den psykologiske Vanskelighed, at Forældrekærligheden, og navnlig da Moderkærligheden, et af de stærkeste Naturinstinkter, krænkes; hvor mange Forældre vil mon godvilligt finde sig i, at deres Børn fratages dem og puttes ind i en patenteret Opdragelsesmaskine? Og hvor vil en saadan kunne erstatte det, som et godt

og kærligt Hjem kan give et Barn? — Men svækkes Ansvarsfølelsen, vil Hensynsløsheden og Egenkærligheden nødvendigvis brede sig, og i deres Følge dukker alle de slette Instinkter frem; Lovløshed paa ét Omraade avler Lovløshed paa andre, og det vil til Slut føre til et fuldstændigt Rædselsherredømme af dem, der er stærke nok til at tilrive sig Magten og hensynsløse nok til at bruge den kun til egen Fordel — indtil alt ramler sammen, eller — — man enes om at indføre den gamle Tingenes Orden igen.

Det erotiske Problem løses sikkert ikke ved Kvindens »Frigørelse« i den Forstand, som Foredraget forkyndte. Kravet maa her lyde: Samme Pligt for Mand som for Kvinde til at leve sit Liv i Renhed, saaledes som Bjørnson har stillet det i »En Handske«, men ikke: Samme Ret for Kvinde som for Mand til at besøde Sjæl og Legeme ved at give efter for hver flygtig erotisk Stemning. Rejses det sidste som Fanemærke, saa vil sikkert Ungdommen falde fra, og den Bevægelse, der ikke har Ungdommen med sig, er Døden vis.

K. Stampe Bardenfleth,
stud. mag.

Kvinderne og Husmandsloven.

Torsdag den 10. December indgik Dansk Kvindesamfunds Fællesstyrelse med følgende Andragende til Landbrugsministeren:

»I Anledning af det i Folketinget den 17. November 1908 fremsatte Forslag til Lov om Tilvejebringelse af Jordlodder til Landarbejdere, tillader Dansk Kvindesamfund sig herved at anmode det høje Ministerium om at tage under velvillig Overvejelse at indføje saadanne Bestemmelser i og Ændringer til Lovforslaget, der vil gøre det muligt for Kvinder at opnaa de samme Rettigheder, som ved Lovforslaget er tillagt Mænd.

Fra forskellig Side er der sket Henvejelser til Dansk Kvindesamfund om denne